



6 november 2015

**ADVIES (AA15.098)** van de Codecommissie op het verzoek van [Stichting X], hierna ook de Stichting, op de voet van artikel 59 van het Reglement van de Codecommissie en de Commissie van Beroep van de Stichting Code Geneesmiddelenreclame, uitgebracht door de voorzitter van de Codecommissie.

De Codecommissie heeft kennis genomen van de adviesaanvraag met bijlagen van 14 oktober 2015 door [mevrouw Y] namens de Stichting, en van de op 22 oktober en 2 november 2015 op vragen van de voorzitter van de Codecommissie nader verstrekte inlichtingen en de daarbij gesloten bijlagen.

### **1. Het verzoek van de Stichting**

De Stichting is opgericht door [artsen A] werkzaam in 2 expertisecentra in Nederland op het gebied van [ziekte B] en [ziekte C], te weten [ziekenhuizen D en E].

De Stichting heeft ten doel het gezamenlijk faciliteren en stimuleren van onderzoek en onderwijs op het gebied van [ziektegroep F] en voorts al hetgeen met een en ander rechtsreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De Stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- de zorg voor patiënten met [ziekte B] of [ziekte C] te verbeteren door meer aandacht voor gestandaardiseerde zorg volgens de laatste richtlijnen en inzichten
- een onafhankelijke partij te zijn bij de wetenschappelijke scholing voor [artsen A] en [artsen A] in opleiding
- ruimte te bieden voor innovatie, wetenschappelijke ontwikkeling en onderzoek op het gebied van [ziektegroep F] en
- intensieve samenwerkingsverbanden aan te gaan met derde partijen die een zelfde doel nastreven.

De Stichting heeft het voornemen onder de titel “[G]” een studiebijeenkomst te houden [op vier dagen in 2016] in Davos, Zwitserland.

De bijeenkomst is bedoeld voor Nederlandse [artsen A] en Nederlandse [artsen A] in opleiding. Naar verwachting zullen veertig artsen en artsen in opleiding hieraan deelnemen. Het programma wordt verzorgd door 12 beroepsbeoefenaren verbonden aan instellingen voor gezondheidszorg in Nederland en in Davos.

De deelnemers reizen op eigen gelegenheid en voor eigen rekening naar Davos. De bijeenkomst vangt aan op [de avond van de eerste dag] te 18.00 uur met de inschrijving en een plenaire bijeenkomst tot 20.30 uur, waarna diner.

Op [de twee daaropvolgende dagen] nemen de deelnemers telkens van 08.30 uur tot 11.30 en van 16.40 uur tot 19.00 uur deel aan workshops, met aansluitend diner. De lunch komt steeds voor eigen rekening van de deelnemers.

Tenslotte zijn er op [de laatste dag] vanaf 08.30 tot 11.00 uur weer workshops, waarna de bijeenkomst in plenair verband om 11.00 uur wordt afgesloten.

Voor deze bijeenkomst is accreditatie voor 14 punten verleend door de [wetenschappelijke vereniging H].



De kosten per deelnemer bedragen € 1.400,00. De Stichting wil daarvan voor deelnemende [artsen A] € 450,00 voor haar rekening nemen, zodat de deelnemende [artsen A] zelf € 950,00 dienen te voldoen. [Artsen A] in opleiding dienen € 750,00 zelf te dragen, zodat de bijdrage van de Stichting in dat geval € 650,00 bedraagt.

De Stichting vraagt thans advies over de goorloofdheid van het voorgenomen gunstbetoon.

## **2. Het oordeel van de Commissie**

De Commissie stelt voorop dat de Stichting zelf noch vergunninghouder noch beroepsbeoefenaar is. De Code Geneesmiddelenreclame bindt haar dan ook niet en beperkt het eigen handelen van de Stichting op geen enkele manier.

Toch kan de Stichting in dit geval in haar aanvraag voor advies worden ontvangen, omdat de beroepsbeoefenaren aan wie zij door haar bijdrage in de kosten gunstbetoon verstrekt wel gebonden zijn aan de Code.

Dit is van belang omdat uit de nader verstrekte inlichtingen blijkt dat de Stichting niet beschikt over voldoende eigen middelen om zich deze bijdrage te kunnen veroorloven en dat zij daarom aan meerdere vergunninghouders een bijdrage heeft gevraagd, opdat zij in staat zal zijn haar toezegging voor een bijdrage in de kosten van individuele deelnemers na te komen. De strekking van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame, ook als die in de letterlijke tekst van een bepaling niet altijd tot uitdrukking komt, is immers dat vergunninghouders en beroepsbeoefenaren in hun onderlinge relaties steeds bedacht moeten zijn op wederzijds niet toelaatbare beïnvloeding, die gevolgen zou kunnen hebben voor niet rationeel voorschrijfgedrag. Zie bijvoorbeeld de toelichting op artikel 1 en artikel 4.1 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame. Om die reden dient elke beroepsbeoefenaar bekend te zijn met gunsten die hem, direct of indirect, door een vergunninghouder worden verleend, zodat hij zelf een beoordeling kan maken van de toelaatbaarheid van bepaalde gunsten die hij ontvangt. Iedere bijdrage van een vergunninghouder die lasten van een beroepsbeoefenaar vermindert dient daarom getoetst te kunnen worden aan de Gedragscode Geneesmiddelenreclame, ook indien die bijdrage niet rechtstreeks aan de beroepsbeoefenaar wordt gedaan. De transparantievoorschriften, die controle en verantwoording mogelijk maken, zijn een aanvulling op de geest van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame.

De Commissie begrijpt dat een bijdrage van een vergunninghouder in de kosten van deze studiebijeenkomst niet rechtstreeks door de vergunninghouder aan de deelnemer zal worden verstrekt, maar dat de vergunninghouder een bedrag aan de Stichting beschikbaar zal stellen waaruit de Stichting haar bijdrage aan de individuele deelnemer kan financieren. Een vergunninghouder die een dergelijke bijdrage zou verlenen sponsort de gastvrijheid van de Stichting als bedoeld in art.6.5.2 jo 6.4.4. van de Code Geneesmiddelenreclame. Die vergunninghouder is daarom eveneens onderworpen aan voorschriften voor het verlenen van gunstbetoon. Ook daarom kan de Stichting in haar verzoek worden ontvangen, al zou het meer voor de hand liggen dat de betreffende vergunninghouder daartoe zelf advies zou vragen.

Dit betekent ook dat de vergunninghouder die de Stichting financieel ondersteunt om deze studiebijeenkomst mogelijk te maken en de kosten voor de individuele deelnemer te beperken gehouden is er op toe te zien dat de individuele beroepsbeoefenaar ermee bekend wordt dat deze vergunninghouder die bijdrage verstrekt, ook indien die bijdrage geheel past



binnen hetgeen volgens de Gedragscode Geneesmiddelenreclame toelaatbaar is. Dat kan doordat de vergunninghouder die bijdrage rechtstreeks bekend maakt aan de individuele beroepsbeoefenaar, maar dat kan ook doordat de vergunninghouder controleert of de Stichting zelf de deelnemers heeft geïnformeerd over haar bijdrage en de hoogte daarvan. De vorm waarin een stichting als deze de bijdrage verleent moet niet kunnen worden benut als mogelijkheid om de gedragsregels te kunnen omzeilen.

Nu vaststaat dat accreditatie is verleend staat het wetenschappelijk karakter van de bijeenkomst voldoende vast.

Ingevolge artikel 6.4.1 van de Gedragscode Geneesmiddelenreclame dragen vergunninghouders er zorg voor dat bij het verlenen van gastvrijheid aan beroepsbeoefenaren in het kader van samenkomsten de gastvrijheid binnen redelijke grenzen blijft en ondergeschikt is aan het met de samenkomst beoogde doel. De vraag die in dit geval dient te worden gesteld is allereerst waarom de bijeenkomst die uitsluitend bestemd is voor Nederlandse deelnemers en waaraan slechts twee beroepsbeoefenaren als spreker deelnemen die niet in Nederland werkzaam zijn buiten Nederland moet worden gehouden.

Eén van de cursus onderdelen bestaat uit een bezoek aan [instelling I] in Davos. Hoewel de daar door te brengen tijd in verhouding tot de totale duur van de bijeenkomst zeer beperkt is, zodat de vraag op komt of de reden voor dit bezoek uitsluitend van noodzakelijke professionele aard is en voor een wetenschappelijke verantwoording van de studiebijeenkomst strikt noodzakelijk, is het gelet op de verleende accreditatie bij de huidige gedragsregels niet aan de Commissie om te oordelen dat dit cursusonderdeel niet van voldoende belang is voor de samenstelling van het cursusprogramma. Dit cursusonderdeel rechtvaardigt daarom dat de bijeenkomst in Zwitserland wordt gehouden.

Het is de Commissie opgevallen dat op donderdag en vrijdag tussen het einde van het programma in de ochtend en het begin van het programma in de middag de deelnemers ongeveer vijf uur vrij zijn. Desgevraagd heeft de Stichting dit toegelicht door er op te wijzen dat de deelnemers in die tijd, voor eigen rekening, de lunch dienen te gebruiken, er reistijd nodig is om heen en terug naar [instelling I] te reizen, het van belang is dat er ook een frisse neus kan worden gehaald tussen de cursusonderdelen door en driekwartier vóór de aanvang van het middagprogramma nabij de workshopzalen koffie en thee wordt geserveerd, waarbij de deelnemers in onderling contact collegiaal hun bevindingen kunnen uitwisselen. Ook hier geldt dat de lange duur van de pauze in een wintersportplaats enige vragen zou kunnen oproepen, maar de Commissie vindt de toelichting voldoende om de zin daarvan te kunnen aannemen.

Voor de beoordeling van de bijdrage aan de kosten van de individuele deelnemer, die door een nu nog niet bekende vergunninghouder zullen worden gefinancierd, gaat de Commissie uit van de door de Stichting nader verstrekte inlichtingen.

Aangezien volgens die opgave de kosten € 1.400,00 bedragen en de [artsen A] en de artsen in opleiding daarvan respectievelijk € 950,00 en € 750,00 voor eigen rekening nemen is het gunstbetoon toelaatbaar nu de beroepsbeoefenaren zelf meer dan 50% van die kosten voor eigen rekening nemen.

De Commissie acht het in dit verband zinvol nog het volgende op te merken. De Stichting heeft voor de berekening van de kosten die van belang zijn voor de berekening van de toelaatbaarheid van het gunstbetoon alle door haar voor de organisatie van deze studiebijeenkomst te maken kosten meegerekend. Bepaalde kosten die aan een bijeenkomst



zijn verbonden kunnen echter door een derde, dus ook door een vergunninghouder, worden gefinancierd zonder dat sprake is van gunstbetoon aan een individuele beroepsbeoefenaar. Dit betreft de zogenoemde algemene kosten. Gedacht kan worden aan strikt organisatorische kosten, zoals zaalhuur, sprekersvergoedingen, wervingskosten en kosten verbonden aan logistiek. Andere voorbeelden zijn te vinden onder <http://www.cgr.nl/CGR.nl/media/CGR.nl/Documenten/Handleiding-CGR-toets-in-GAIA-20151126.pdf> Dergelijke kosten kunnen onbegrensd worden gefinancierd door een vergunninghouder.

Tenslotte acht de Commissie de kosten voor logies en maaltijden naar de thans geldende normen aanvaardbaar. De Commissie overweegt hierbij in het bijzonder dat niet is gebleken van enige bijdrage in de kosten van recreatie en dat wel is gebleken dat de deelnemers naast de kosten voor deelname aan de studiebijeenkomst die zij verschuldigd zijn aan de Stichting nog belangrijke bedragen extra voor eigen rekening nemen, zoals de reiskosten en de kosten voor de lunches.

De conclusie is derhalve dat met inachtneming van hetgeen hiervoor ten aanzien van de verplichtingen van de vergunninghouder en de beroepsbeoefenaar is overwogen de voorgenomen bijdrage door de Stichting aan de individuele beroepsbeoefenaar toelaatbaar is.

### **3. De kosten**

De Codecommissie bepaalt dat de aan deze adviesaanvraag verbonden kosten aan verzoekster separaat in rekening zullen worden gebracht.

Aldus gedaan te Amsterdam, 6 november 2015 door mr. J.A.J. Peeters, voorzitter.